

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po postri:

za Avstro-Ograke:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . K 36—	celo leto naprej . . . . K 40—
pol leta . . . . . 18—	za Ameriko in več druge dežele: . . . . .
četr leta . . . . . 9—	celo leto naprej . . . . . K 48—
ni mesec . . . . . 3—	

Vprašanjem glede inseritorjev se naj priloži za odgovor dopisnicu all znamka.
Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo). Knastova ulica št. 3, telefonski št. 85.

Brez anekcij in brez kontribucij ter brez samoodločbe.

Dunaj, 24. januarja.

Cez noč so prispela iz Rusije nova važna poročila, ki se neposredno tičejo tudi mirovnih pogajanj v Brestu Litovskem. Na eni strani dvomijo informirani dunajski krogi, ali se bodo boljševiki, ki so pokazali, da temelji njihova moč le na terorističnem nasilju, še dolgo držali (nad njimi obupuje tako oficijozni listi, kakor tudi »Arbeiter Ztg.«), na drugi strani pa so boljševiki na mah ustvarili za mirovno pogajanje nov položaj s tem, da so dosedaj prizanega samostojnega kompacienta ukrainsko Rado dejansko odklonili ter sprejeli v svojo delegacijo dva zastopnika boljševiškega ukrainskega sovjeta, češ, ukrainsku Rado ne zastopa ukrainskega ljudstva, temveč le ukrainsko buržoazijo... S tem so nastale nove večlike težkoče. Bati se je namreč, da se Trockij in njegovi sploh ne vrnejo več v Brest Litovsk, če pa se vrnejo, s kom naj se diplomati centralnih držav potem pogajajo, z boljševiško delegacijo samo ali tudi še naprej z dosedanjem ukrainsko delegacijo, katere boljševiki ve priznavajo več?

To je bilo najaktualnejše vprašanje, na katero je danes zunanjepolitični odsek avstrijske delegacije z veliko napestijo priskočil odgovora zunanjemu ministru. Grof Czernin je pokazal, da razume vsaj ono staro: bolje drži ga, nego lovi ga. Petrograd nima drugega, nego revolucion v anarhijo, Ukrajina pa ima živeža. S temi besedami je minister povedal, da daje pogajanjem z Ukrajinci prednost pred onimi z boljševiki. S tem pa je tudi konstatiral, da sam dvojni o nadaljnem obstanku boljševiškega režima.

Czerninov govor pa ni le v tem oziru interesanten, temveč je sploh največjega pomena za presojo stališč avstrijske diplomacie v mirovnem vprašanju. Pred kratkim smo v »Slov. Narodu« razpravljali o Wilsonovih novih mirovnih predlogih in izrekli smo mnenje, da nudijo stvarno in pripravno mirovno podlago za vsakogar, ki res hoče pravčen splošni mir. To je bilo takrat, ko je dunajsko časopisje z velikim hrupom odklanjalo hinavca Wilsona. Ni čuda, da je bila ljubljanska cenzura istega mnenja in da je zato pokraila naše mnenje z mrtvaškim plaščem velike bele lise. Danes bi se moralata zagnati v samega zunanjega ministra, kajti grof Czernin je napravil kar največji poklon ameriškemu predsedniku ter je »hinavca« naravnost pozdravil kot zaveznika predelu za mir! Ta del Czerninovega govora je bil senzacija današnjega dne. Zunanji minister je točko za točko razpravljal o Wilsonovih predlogih ter dal vsaki posebej svoj placet. Na prvi pogled bi se zdelo in Czernin sam je povdral, da obstajajo med avstrijsko diplomacijo in Wilsonom le še nekatere »ne baš velike« difference. Zdelo. V resnici pa je nasprotstvo ravno v oni točki, ki spada med mirovna načela, v točki s amodločbe narodov. Grof Czernin je pripravljen priznati samo odločbo seveda vsem narodom, ki se ne nahajajo pod njegovo oblastjo, lastnim narodom pa jo z železno trdovratnostjo odreka ter znova odgovarja Wilsonu s staro frizo o »demokratičnem« parlamentu, v katerem bi seveda drugi odločali o naši samoodločbi. V ostalem bi bil grof Czernin Wilsonu morda povedal v ē, ako bi bil rekel na n. Če n. pr. pravi, da bi se kmalu pobotal z Wilsonom glede neodvisne poljske države, kateri bi pripadale pokrajine z brezvonom poljskim prebivalstvom, kar logično vendar ne more pomeniti drugega, nego združenje tudi onega poljskega ozemlja, ki je sedaj pod Avstrijo in Nemčijo, z neodvisno Poljsko — kdo bo verjel v iskrenost takih besed? V teorijah je grof Czernin zelo koncipient, toda v praktičnih vprašanjih je ali pregostobeseden ali pa nekoren. Pridržek gledo Srbije, Romnu-

nje, Italije in Črne gore spada v to kategorijo.

Veliko pozornost so vzbudila Czerninova izvajanja, ki se tičejo našega razmerja napram Nemčiji. V tem oziru je karakteristično, da zunanjji minister vedno znova (seveda nikjer ostentativno in naravnost) povdaria razlike med našo in nemško politiko in takto. Grof Czernin izhaja s stališča, da mi ne zahtevamo od Rusije niti pedi zemlje in niti vinara odškodnine. Ta izjava se čita tako odločno in izgleda jasno. Pozabiti pa ne smemo, da je bilo na zahtevo diplomatsov centralnih držav pri mirovnih pogajanjih v Brestu Litovskem ugotovljeno, da Litva, Kuronsko, Poljska, Estlandska niso v eč deli Rusije. Ravno na te dežele pa špekulira nemški aneksionizem. Grof Czernin je bil tako previden, da se odrekva vsaki aneksiji napram Rusiji le za svojoočebo, torej za monarhijo. Baš ostentativno povdarja prva oseba Czerninove izjave pa do pošča interpretacijo, da drugi zaveznički v tem oziru niso popolnoma istega mnenja. Sem spadajo v gotovem zmislu tudi Czerninova izvajanja o Poljski, ki da niti za dan ne sme zadržati miru. Značilno je nadalje, da grof Czernin v razpravi o težkočah glede plebescita in evakuacije zasedenih ozemelj iztečno opozarja, da gre tu za difference med Nemčijo in petrogradsko vlado. V Berolini so zadnje dni zelo nervozni. Vsenemško časopisje besni, češ, avstrijska diplomacija se vmešava v nemško življensko vprašanja. Kdor bi danes že govoril o nasprotstvih med nemško in avstrijsko politiko napram Rusiji, bi se seveda prenagli. Nesporočno obstajajo difference v naziranju in nesporno se trudi grof Czernin, da bi uveljavil v pogajanjih za separativni mir svoje stališče. Nahajamo se gotovo v važnem štadiju, ko se odloča ali bo napram Rusiji obvezljivo to, kar pravi Berlin, ali to, kar hoče Dunaj. Grof Czernin je odprtito priznal, da igra za na vprašanje živeža glavno vlogo. Mir z Rusijo nam, kakor upa minister, grinese kruha, zato se grof Czernin s tako vnečno zastavlja zanji. Seveda pristavlja, da bodovali tudi brez ruskega, oziroma ukrainskega kruha vzdržali.

V splošnem se postavlja grof Czernin na stališče miru brez anekcij in kompenzacij. Principia samo o določbe ne omenja, akoravno ve, da spada priznanje tudi tega principa med neobhodne predpogoje pravčnega miru. Podlaga »brez anekcij in kontribucij« velja tudi le za vzhod, kjer našteva štiri države: Rusijo, Ukrajino, Finsko in Kavkaz. Ali se v tem formalnem oziru nahaja v soglasju z vzhodnimi nasprotniki, v vprašanju. Boljševiki tudi v svojem najnovještem dopisu pozajmo le federativno vlado Rusije, torej na zunaj ednotne države.

Pozornost je vzbudila tudi Czerninova izjava, da bo monarhija branila pred vojno posest Nemčije in Turčije kot svojo. Grof Czernin se tako na eni strani angažira za nemško Alzacio in turško Armenijo ter turški Jeruzalem, na drugi strani pa previdno omejuje zaveznike dolžnosti, ter pravi, da se monarhija nikakor ne namerava žrtvovati za dalekosežne berolinske načrte.

Dunajski listi so polni hvale in zatrejejo, da je napravil Czerninov govor na delegate silen vtiš. Mi o tem nismo nič opazili in slovenski delegati niso našli v govoru ničesar, kar bi bilo odločilnega pomena za nadaljnjo mirovno politiko monarhije. Grof Czernin je nazadnje z velikim aplombom zahteval zaupnico, češ Madžari so mi že izrekli zaupanje, sedaj ga zahtevam še od Vas. Ako mi ga odklonite, pa grem. Besedo po cen. Grof Czernin v ē, da mu ne-nemški in nemadžarski narodi dosedaj niso zaupali in da mu tudi po današnjem govoru ne bodo, zaveda se torej, da je večina narodov monarhije proti njemu. Seveda pa tudi ve, da sedi v delegaciji poleg 40 zastopnikov ljudstva še 20 zaupnikov vlade, to je tisti 20 članov, ki jih gospodarska zbornica sicer voli, ki pa so navzicle temu izvoljeni vlađe, ker je celo

Inseritorje vsak dan zvede in zvezodi meddelje in praznake.

Inseritorje se računa po porabiljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 vin. Postano (enak prostor) 30 vin, parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljijo naročino veden po nakaznični. Na samo pismene naročbe brez poslovne dežele se ne moreno alkot ozirati.

»Narodna tiskarna« telefoni št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj: celo leto naprej . . . . . K 32— | četr leta . . . . . 87— | pol leta . . . . . 16— | na mesec . . . . . 270—

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knastova ulica št. 3 (v L nadstr. levo), telefon št. 34.

gospodarska zbornica od vlade imenovana. Račun je torej prav edinstven: napram Nemcem in članom gospodarske zbornice so seveda zastopniki zatiranih narodov v manjšini. Gostobesednik apel grofa Czernina je skrajno slab zaključek njegovega današnjega govorja.

Za ujedinjenje jugoslovanskih železničarjev.

Ker pri sedanjih prometnih razmerah ni mogoče prepotovati cele jugoslovanske domovine ter na shodnih razpravljalci o tem vprašanju in ker lastnega glasila žalibote tudi nimamo in ga najbrže, dokler vojska traja, ne bomo imeli, sem primorjan potom drugih slovenskih listov raztolmačiti to vprašanje jugoslovanskemu železničarstvu. Prisem torej vse slovenske liste brez razlike, da bi blagovili ta dopis ponatisniti, ker ga ne morem poslati vsakemu posbej.

Občni zbor Zveze jugoslovenskih železničarjev v Mariboru dne 9. decembra 1917 je vzel moje tozadnevno poročilo odobruje naznanje ter naročil osrednjim odborom, da na podlagi mojega referata ukrene vse potrebne korake za ujedinjenje vsega jugoslovenskega železničarstva brez razlike kategorij in političnega prepicanja. V zmislu tega sklepa se je osrednji odbor obrnil vseh železničarskih organizacij s pozivom, da se izjavijo ali in pod kakimi pogoji bi bili za ujedinjenje. Na uspeh tega poziva moramo seveda še počakati ter bi bila vsaka sodba danes še prezgodnja. Eno je pač danes gotovo, da v trenutku, ko jugoslovanski narod na vseh poljih koncentriira vse svoje moči, železničarji ne smemo zaostati, ako nočemo trpeti velike škode na našem lastnem telesu. Demokratična misel, ki danes obvladuje vse svet, ne smemo iti preko nas. Upam, da je ta demokratizem danes prežel že vsakega železničarja brez razlike tako, da se bo vsakodobno premislil, da zavrsti vse železničarske organizacije v eno celo železničarsko organizacijo. Vse se zavrstijo v eno celo železničarsko organizacijo, da se izogneti različnosti na železničarskih organizacijah. Vse železničarske organizacije morajo biti merodajni nobeni vzorci drugih večjih narodov, temveč mi si moramo svojo hišo urediti tako kot nam samim najbolje kaže. Vsi momenti narodni, stanovski, gospodarski, politični, socijalni govori pač jasno dovolj za takoj ujedinjenju.

Organizacija naj bo enotna na znotraj in na zunaj zasnovana pa tako, da izključuje vsako majoriziranje. List naj bo samoobsebi umilivo skupen ter naj izhaja enkrat na teden. Članstvo se deli v sekcijs, n. pr. uradništvo sekcijs A, poduradništvo B, uslužbenstvo C, delavstvo D itd. Ako imajo n. pr. prožni mojstri ali strojevodje ali katera kategorija toliko članov, da mislimo, da se jim izplača ali da iz stanovskih ozirov morajo imeti svojo sekcijs, se ta lahko ustanovi. Vsaka sekcijs mora kriti svoje stroške sama ter tudi določi svojo članarino za se sama, to pa samo radi tega, da se ne bo reklo, da vse eden dan, ali dnevo ali drugo na tem načrtu ne dopade, pismeno sporče svoje mnenje, ki ga bom po možnosti vedno rad vpošteval, ker gre mi za to, da ustvarimo nekaj, kar bo odgovarjalo splošnemu naziranju.

Organizacija naj bo enotna na znotraj in na zunaj zasnovana pa tako, da izključuje vsako majoriziranje. List naj bo samoobsebi umilivo skupen ter naj izhaja enkrat na teden. Članstvo se deli v sekcijs, n. pr. uradništvo sekcijs A, poduradništvo B, uslužbenstvo C, delavstvo D itd. Ako imajo n. pr. prožni mojstri ali strojevodje ali katera kategorija toliko članov, da mislimo, da se jim izplača ali da iz stanovskih ozirov morajo imeti svojo sekcijs, se ta lahko ustanovi. Vsaka sekcijs mora kriti svoje stroške sama ter tudi določi svojo članarino za se sama, to pa samo radi tega, da se ne bo reklo, da vse eden dan, ali dnevo ali drugo na tem načrtu ne dopade, pismeno sporče svoje mnenje, ki ga bom po možnosti vedno rad vpošteval, ker gre mi za to, da ustvarimo nekaj, kar bo odgovarjalo splošnemu naziranju.

Organizacija naj bo enotna na znotraj in na zunaj zasnovana pa tako, da izključuje vsako majoriziranje. List naj bo samoobsebi umilivo skupen ter naj izhaja enkrat na teden. Članstvo se deli v sekcijs, n. pr. uradništvo sekcijs A, poduradništvo B, uslužbenstvo C, delavstvo D itd. Ako imajo n. pr. prožni mojstri ali strojevodje ali katera kategorija toliko članov, da mislimo, da se jim izplača ali da iz stanovskih ozirov morajo imeti svojo sekcijs, se ta lahko ustanovi. Vsaka sekcijs mora kriti svoje stroške sama ter tudi določi svojo članarino za se sama, to pa samo radi tega, da se ne bo reklo, da vse eden dan, ali dnevo ali drugo na tem načrtu ne dopade, pismeno sporče svoje mnenje, ki ga bom po možnosti vedno rad vpošteval, ker gre mi za to, da ustvarimo nekaj, kar bo odgovarjalo splošnemu naziranju.

Organizacija naj bo enotna na znotraj in na zunaj zasnovana pa tako, da izključuje vsako majoriziranje. List naj bo samoobsebi umilivo skupen ter naj izhaja enkrat na teden. Članstvo se deli v sekcijs, n. pr. uradništvo sekcijs A, poduradništvo B, uslužbenstvo C, delavstvo D itd. Ako imajo n. pr. prožni mojstri ali strojevodje ali katera kategorija toliko članov, da mislimo, da se jim izplača ali da iz stanovskih ozirov morajo imeti svojo sekcijs, se ta lahko ustanovi. Vsaka sekcijs mora kriti svoje stroške sama ter tudi določi svojo članarino za se sama, to pa samo radi tega, da se ne bo reklo, da vse eden dan, ali dnevo ali drugo na tem načrtu ne dopade, pismeno sporče svoje mnenje, ki ga bom po možnosti vedno rad vpošteval, ker gre mi za to, da ustvarimo nekaj, kar bo odgovarjalo splošnemu naziranju.

Organizacija naj bo enotna na znotraj in na zunaj zasnovana pa tako, da izključuje vsako majoriziranje. List naj bo samoobsebi umilivo skupen ter naj izhaja enkrat na teden. Članstvo se deli v sekcijs, n. pr. uradništvo sekcijs A, poduradništvo B, uslužbenstvo C, delavstvo D itd. Ako imajo n. pr. prožni mojstri ali strojevodje ali katera kategorija toliko članov, da mislimo, da se jim izplača ali da iz stanovskih ozirov morajo imeti svojo sekcijs, se ta lahko ustanovi. Vsaka sekcijs mora kriti svoje stroške sama ter tudi določi svojo članarino za se sama, to pa samo radi tega, da se ne bo reklo, da vse eden dan, ali dnevo ali drugo na tem načrtu ne dopade, pismeno sporče svoje mnenje, ki ga bom po možnosti vedno rad vpošteval, ker gre mi za to, da ustvarimo nekaj, kar bo odgovarjalo splošnemu naziranju.

Organizacija naj bo enotna na znotraj in na zunaj zasnovana pa tako, da izključuje vsako majoriziranje. List naj bo samoobsebi umilivo skupen ter naj izhaja enkrat na teden. Članstvo se deli v sekcijs, n. pr. uradništvo sekcijs A, poduradništvo B, uslužbenstvo C, delavstvo D itd. Ako imajo n. pr. prožni mojstri ali strojevodje ali katera kategorija toliko članov, da mislimo, da se jim izplača ali da iz stanovskih ozirov morajo imeti svojo sekcijs, se ta lahko ustanovi. Vsaka sekcijs mora kriti svoje stroške sama ter tudi določi svojo članarino za se sama, to pa samo radi tega, da se ne bo reklo, da vse eden dan, ali dnevo ali drugo na tem načrtu ne dopade, pismeno sporče svoje mnenje, ki ga bom po možnosti vedno rad vpošteval, ker gre mi za to, da ustvarimo nekaj, kar bo odgovarjalo splošnemu naziranju.

Organizacija naj bo enotna na znotraj in na zunaj zasnovana pa tako, da izključuje vsako majoriziranje. List naj bo samoobsebi umilivo skupen ter naj izhaja enkrat na teden. Članstvo se deli v sekcijs, n. pr. uradništvo sekcijs A, poduradništvo B, uslužbenstvo C, delavstvo D itd. Ako imajo n. pr. prožni mojstri ali strojevodje ali katera kategorija toliko članov, da mislim

Jugoslovanska "Omladina" v Zagrebu za srednješolsko narodov.

Zagreb, 24. januarja.

Danes opoldne je imela jugoslovanska »Omladina« vseh štirih fakultet za grbškega vseučilišča na vseučilišču zborovanje. Prisotnih je bilo okrog 500 dñakov. Skupščina je bila sklicana, da razvame stališče napram narodnemu vprašanju v zvezi s svetovno vojno in mirovnimi pogajanjami v Brestu Litovskem. Zborovanje je s pozdravnim nalogom otvoril pravnik Blažičko. Predsedoval je skupščini teolog Ivecovič. Po kratkih nagovorih je bila soglasno sprejeta tale Izjava.

Jugoslovanske akademiske omladine hrvaškega vseučilišta u Zagrebu.

1.) Jugoslovanska akademična mladina hrvaškega vseučilišča v Zagrebu zahteva vsega edinstvenega slovensko - hrvaško - srbskega naroda, razcepljenega na več držav, da mir, ki naj bi dokončal to strašno vojno, izvan od želje za osvajanje in podijarmljenje, naj bo demokratični mir, ki bo tudi našen edinstvenemu narodu prinesel državno ujedinjenje in svobodo. Mir, ki bi nam ne prinesel uresničenja naših upravičenih idej, bi bil v korist privilegiranih narodov in nosil bi v sebi kaj novih žrtv. Zato smatra edinstvenim narodom Slovencev, Hrvatov in Srbov vpravljanje svojega državnega ujedinjenja in svoje svobode za važno vprašanje občega mednarodnega miru ter zahteva, da se mu potom mednarodnih garancij zajamči uresničenje pravice narodne samoodločbe brez nasilja.

2.) Jugoslovanska akademika mladina hrvaškega vseučilišča v Zagrebu zahteva, da se narodna država Slovencev, Hrvatov in Srbov v svoji notranjosti organizira na široki demokratični podlagi in da se vsakemu izmed historičnih plemen zajamčijo historične plemenske pravice. Ureditev kontinuitete, historičnih področij je vprašanje notranje državne ureditve ter ne more motiti narodnega edinstva. Najširja upravna svoboda treh delov edinstvene narodne države ter najširša državljanska svoboda vseh poedincev naj bo temelj države Slovencev, Hrvatov in Srbov.

3.) Jugoslovanska akademika Omladina hrvaškega vseučilišča v Zagrebu se ne smatra za poklicano, da v tej novi veliki dobi prevzame iniciativno, pač pa se zaveda svoje dolžnosti, da v svojem in v imenu svojih tovarishev, ki so jih grozote vojne že četrto leto odtrgate od domovine in dela, da pozove ves narod, da po svojih zastopnikih Izpregonov pred Širokim slovenskim svetom pred Evropo in pred vsem kulturnim sloveštvom ter razglasiti naše nepreklicne zahteve po državnem združenju in po svobodi. Zato smatra jugoslovanska akademika mladina hrvaškega vseučilišča v Zagrebu za nadvise nujno, da se vsi zastopniki Jugoslovjanov avstro-ogrške monarhije, ki stope na principu narodnega jedinstva Slovencev, Hrvatov in Srbov ter pravice narodne samoodločbe, sestanejo čimprej v Zagrebu ter dajo edinstveno direktivo narodni politiki Slovencev, Hrvatov in Srbov avstro-ogrške monarhije.

4.) Jugoslovanska akademika mladina hrvaškega vseučilišča v Zagrebu izraža svoje simpatije vsem, ki so v tem oziru karkoli stvarne storili, v prvi vrsti vodstvu Jugoslovenskega kluba na Dunaju in Starčevičeve stranke pravil v Zagrebu, nadalje českemu Svanu za dosedanje solidarnega postopanja v parlamentu, z željo, da nadaljujejo to delo v bratski slogi do dosege končnega cilja.

Jugoslovanska akademika mladina svih četiriju fakulteta hrvaškega vseučilišta u Zagrebu.

Ko so vseučiliški dijaki sprejeli te izjave in po kratkem govoru teologa Ivecoviča je zapelo zborovanje pesmi »Ljepa naša domovina« ter se mirno razlo.

Iz državnega zabora.

Dne 25. januarja. (Koresp. urad.) Odsek za zunanje zadeve avstrijske delegacije je nadaljeval debato o poročilu zunanjega ministra.

Vitez Bilinski izreka zunanjemu ministru zaupanje, zlasti ker se je on pri svetu postavil na stališče potrebe časnéga miru. Tudi kot zastopnik poljskega naroda zupa zunanjemu ministru. Razloži želje Poljakov, ki hočejo zedinjenje Galicije s poljskim kraljestvom, ali samo potom priključitev k avstro - ogrski monarhiji, kajti habsburška dinastija je edina, ki je poklicana že stoletja, da združuje pod seboj svobodne narode. Želi ministru, da bi igral pri mirovnih razpravah isto vlogo, kakor knez Bismarck na kongresu v Berlinu.

Parish se izreka za avstro-poljsko rešitev poljskega vprašanja. Zunanji minister grof Cernin povzame besedo in izjava glede na očitke k govoru generala Hoffmanna: Razmerje med menoj in njim se da preizpirati tako, da ne jaz niemu. Ne on meni nima nič predpisavati, kaj naj govorita. Polemizirati proti njegovemu

govoru bi bil smatral za popolnoma nemestno, kajti ves govor je izval vihar v kožarcu. Ko sem slišal v Brestu Litovskem o razburjanju z bogem tega govorja, sem se pričrno smejal. Neben človek se ni razburjal, tudi Trockij ne. Ta je odgovor generalu, da ako mu reče, da so Nemci Rusijo zasedli, mu odgovori, da so Rusi zasedli Kavkaz in Turdijo. Eno je vredno drugega. Na tem govoru ne umre ničče, ne Trockij, ne Hoffmann in ne mir. Konstatiram, da vidim v sedanjem socijalno - demokratičnem stališču znaten napredek. Ako gospodje začenjam umevati, da moremo skleniti samo časten mir in ga tudi sklenemo, je to le pozdravljal. Kar se tiči notranjih zadev Nemčije, odklanjam diskusijo o njih. Opozarjam samo veliko razliko v vprašanju vojnih ciljev, katero pa sem sicer že večkrat poudarjal. Nemčija ne obstoji samo v nemškem cesarstvu na evropskem kontinentu, ampak ima tudi velike kolonije, katere ima pravico dobiti nazaj. Zato je Nemčija v drugem položaju, kakor mi in zato je umevno, da ne da iz rok jamčevin, dokler ne dobi zagotovila, da se jej vrnejo kolonije. Gleda Ellenbognovih izjavjan, da treba napraviti mir v notranjosti, opaža minister: Vsakogar, kdor to reče, bomo podpiral. Pri meni ne bo ugovora. Ako nekateri gospodje mislijo, da se parlamentarnim potom ne da napraviti red, in so pri tem izjavili, da nočejo revolucije in ne žele za novo ureditev ne meščanske vojne in ne revolucionarne prevrate, potem ostane samo ena pot ureditve, pot otkroja. Ako bi gospodje rekli odkrito, da že otkroj od zgoraj dol, je to z moje strani tema, o kateri bi mogel razpravljati. Odgovor Wilsona sem govoril ne le zato, da ga siši odsek, ampak tudi Wilson, in isto uro, ko sem tu govoril, je bil Wilson že obvešen o mojem govoru. Gleda očitkov delegata Stranskega o diplomaciji, izjavljam, da pri sprejemu v diplomatični zbor ne delam nikake razlike med plemenitaši in meščani. Oni, ki izpolnijo predpogoje, se sprejmejo, drugi zavrnijo, pa naj se imenujejo, kakor hočejo. Obžaluje, da se tako malo gospodov iz Češke oglaši za to službo. Ako je mislil delegat Stranskega, da se pogajanja v Brestu Litovskem gotovo izjavijo, ako se ne vrše od naroda do naroda, opažam, da obstoji tu vmes neki nesporazum. Gospodje iz Petrograda bi raje razpravljali s socialnimi demokrati, kakor pa z menoi, o tem ni dvoma, med menoi in Stranskim pa ne delajo nikake razlike, mi smo vse buržoaziji. Gleda na očitanje, da je popači neko brezčično brzojavko ruske vlade, izjavlja minister, da je črtal neki revolucionarni oklic ruske vlade na avstrijske narode in da se bo vedno bojeval proti revolucionarji v vsemi postavnimi sredstvi. Gleda ureditev razmer na Češkem z ozirom na vprašanje Stranskega, noče govoriti, ker to ne spada v njegovo kompetenco. Hoče izpregonoviti samo par besed: Misli, da se ne da v eni sapi razpravljati o državnem pravu kraljestva češkega in samoodločilni pravici narodov, zlasti ne v smislu boljševikov, ki stope na stališču delitve v najmanjšo občino, to je stališče, ki se ne krije z dražvnim pravom češkega kraljestva. Ako pa hočejo gospodje dati polno varstvo nemškim manjšinam, tedaj opozarja, da je bil on že pred 10. leti za tak sporazum kot naveden ustavovernega veleposilstva. Gleda primere Stranskega, da je Trockij enak meni in izrečenega mu obžalovanja radi tega, rečem, da ni moja ambicija, da bi bil enak Trockemu, in v eni točki je na vsak način razlika med njim in menoi: Midva oba sva se odpeljala domov, da dobiva zaupnico ustanovnih korporacij. Gospod Trockemu se to ni posrečilo, zato je odgovoril s strojnimi puškami, aka pa se meni ne posreči, ne bom poklical pomorsčakov, marveč bom demisioniral.

Miklas stavlja nastopni predlog: Odsek sprejema obširna poročila ministra z zadovoljstvom na znanje in priznava njegovo zaslugo, da stremi pri sedanjih razpravah po miru, pri katerem ne zahtevamo aneksij in odsodnin, da pa z druge strani noče opustiti nikakega vitalnega interesa monarhije, marveč jo hočejo gospodarsko in politično zagotoviti za bodočnost. Odsek je sprejel pritrjevalno na znanje izjavo ministra o samoodločilni pravici ukrajinske države in naroda na zasedenem ozemlju in upošteva v polni meri njegov trud za zgradbo samostojne poljske države in udeležbo zastopnikov poljske vlade pri razpravah. Odsek zupa v bodočnosti, ker je minister znova zvesto in nerazdržljivo skupnost z našimi zavezniki označil za temelj svoje politike. Iz teh izjavjanj izreka odsek ministru svoje polno zaupanje, pričakuje, da se mu posreči v bližnji bodočnosti napraviti pot k miru.

Tomašek izvaja, da Čehi ne morejo glasovati za zaupnico, ker je minister proti češkim zahtevam glede samoodločilne pravice zavzel odklonilno stališče.

V seji zvečer je skupni finančni minister Burian odgovarjal na nekatera izjavjanja Stranskega glede svoječasnih njegovih pogajanj z Italijo. Langenhan je izjavil, da vidijo Nemci v Cerninu edino sposobnega mirovnega posredovalca.

Goverili so nato poslanci: Giombini, Udržal in baron Pantz.

Poslanec Pittoni je govoril o stavkarskem gibanku ter se je izrekel proti miru, ki bi imel za podlago zmago. Predlagani resoluciji Miklasa socialni demokrati ne morejo prizrediti, ker

vsebuje zahteve, glede katerih so omi drugega mnenja.

Delegat dr. Korošec izreči predlog, ki pravi med drugim: Odsek konstatira z zadovoljstvom, da se je monarhija končno vendar enkrat po dolgotrajnih težkočah vsaj v svojih oficijskih izjavah iznabla prejšnjih aneksijskih Želj. Za stvar miru pa bo ta korač naprej majhnega pomena, dokler ostane pri Bolgarski stari aneksijski program neprirkrit v pri Nemčiji prikrit še naprej. Sele odločno stališče proti tem aneksijskim željam more brezpogojno mirovno voljo monarhije nedvomno dokazati. Nov dokaz za iztrezenje je tudi dejstvo, da spoznavata grof Czernin v Wilsonovem programu sprejemljiv temelj za pričetek razgovora z Zedinjenimi državami. V pogajanjih za separativni mir z Rusijo ni mogoče videti še zadostne garancije za skorajšnji sklep splošnega miru. Dejstvo, da se vladata brani priznati narodom Avstro - Ogrske in Bosne pravico samoodločbe, tvori danes še edino realno oviro za splošni mir. Z ozirom na vsled aprovizacijskih razmer načrtači očitno želijo, da se ne bo izročilo, da je monarhija v svrhu skorajšnje dosege splošnega miru pripravljena na priznati tudi avstro - ogrskim narodom popolno pravico do samoodločbe, pričutiti k mirovnim pogajanjem zastopstva teh narodov in tam zagotoviti izvedbo njih pravice samoodločbe.

Ko je še končno govoril poročevalc baron Beck, se je vršilo glasovanje. Resolucija delegata Mikla je bila sprejeta s 14 glasovi proti 7 glasovom, predlog poslanca Korošca je bil odklonjen z vsem glasovom. Če je bil Wilson že obvešen o mojem govoru, Gleda očitkov delegata Stranskega o diplomaciji, izjavljam, da pri sprejemu v diplomatični zbor ne delam nikake razlike med plemenitaši in meščani. Oni, ki izpolnijo predpogoje, se sprejmejo, drugi zavrnijo, pa naj se imenujejo, kakor hočejo. Obžaluje, da se tako malo gospodov iz Češke oglaši za to službo. Ako je mislil delegat Stranskega, da se pogajanja v Brestu Litovskem gotovo izjavijo, ako se ne vrše od naroda do naroda, opažam, da obstoji tu vmes neki nesporazum. Gospodje iz Petrograda bi raje razpravljali s socialnimi demokrati, kakor pa z menoi, o tem ni dvoma, med menoi in Stranskim pa ne delajo nikake razlike, mi smo vse buržoaziji. Gleda na očitanje, da je popači neko brezčično brzojavko ruske vlade, izjavlja minister, da je črtal neki revolucionarni oklic ruske vlade na avstrijske narode in da se bo vedno bojeval proti revolucionarji v vsemi postavnimi sredstvi. Gleda ureditev razmer na Češkem z ozirom na vprašanje Stranskega, noče govoriti, ker to ne spada v njegovo kompetenco. Hoče izpregonoviti samo par besed: Misli, da se ne da v eni sapi razpravljati o državnem pravu kraljestva češkega in samoodločilni pravici narodov, zlasti ne v smislu boljševikov, ki stope na stališču delitve v najmanjšo občino, to je stališče, ki se ne krije z dražvnim pravom češkega kraljestva. Ako pa hočejo gospodje dati polno varstvo nemškim manjšinam, tedaj opozarja, da je bil on že pred 10. leti za tak sporazum kot naveden ustavovernega veleposilstva. Gleda primere Stranskega, da je Trockij enak meni in izrečenega mu obžalovanja radi tega, rečem, da ni moja ambicija, da bi bil enak Trockemu, in v eni točki je na vsak način razlika med njim in menoi: Midva oba sva se odpeljala domov, da dobiva zaupnico ustanovnih korporacij. Gospod Trockemu se to ni posrečilo, zato je odgovoril s strojnimi puškami, aka pa se meni ne posreči, ne bom poklical pomorsčakov, marveč bom demisioniral.

Miklas stavlja nastopni predlog: Odsek sprejema obširna poročila ministra z zadovoljstvom na znanje in priznava njegovo zaslugo, da stremi pri sedanjih razpravah po miru, pri katerem ne zahtevamo aneksij in odsodnin, da pa z druge strani noče opustiti nikakega vitalnega interesa monarhije, marveč jo hočejo gospodarsko in politično zagotoviti za bodočnost. Odsek je sprejel pritrjevalno na znanje izjavo ministra o samoodločilni pravici ukrajinske države in naroda na zasedenem ozemlju in upošteva v polni meri njegov trud za zgradbo samostojne poljske države in udeležbo zastopnikov poljske vlade pri razpravah. Odsek zupa v bodočnosti, ker je minister znova zvesto in nerazdržljivo skupnost z našimi zavezniki označil za temelj svoje politike. Iz teh izjavjanj izreka odsek ministru svoje polno zaupanje, pričakuje, da se mu posreči v bližnji bodočnosti napraviti pot k miru.

Miklas stavlja nastopni predlog: Odsek sprejema obširna poročila ministra z zadovoljstvom na znanje in priznava njegovo zaslugo, da stremi pri sedanjih razpravah po miru, pri katerem ne zahtevamo aneksij in odsodnin, da pa z druge strani noče opustiti nikakega vitalnega interesa monarhije, marveč jo hočejo gospodarsko in politično zagotoviti za bodočnost. Odsek je sprejel pritrjevalno na znanje izjavo ministra o samoodločilni pravici ukrajinske države in naroda na zasedenem ozemlju in upošteva v polni meri njegov trud za zgradbo samostojne poljske države in udeležbo zastopnikov poljske vlade pri razpravah. Odsek zupa v bodočnosti, ker je minister znova zvesto in nerazdržljivo skupnost z našimi zavezniki označil za temelj svoje politike. Iz teh izjavjanj izreka odsek ministru svoje polno zaupanje, pričakuje, da se mu posreči v bližnji bodočnosti napraviti pot k miru.

Miklas stavlja nastopni predlog: Odsek sprejema obširna poročila ministra z zadovoljstvom na znanje in priznava njegovo zaslugo, da stremi pri sedanjih razpravah po miru, pri katerem ne zahtevamo aneksij in odsodnin, da pa z druge strani noče opustiti nikakega vitalnega interesa monarhije, marveč jo hočejo gospodarsko in politično zagotoviti za bodočnost. Odsek je sprejel pritrjevalno na znanje izjavo ministra o samoodločilni pravici ukrajinske države in naroda na zasedenem ozemlju in upošteva v polni meri njegov trud za zgradbo samostojne poljske države in udeležbo zastopnikov poljske vlade pri razpravah. Odsek zupa v bodočnosti, ker je minister znova zvesto in nerazdržljivo skupnost z našimi zavezniki označil za temelj svoje politike. Iz teh izjavjanj izreka odsek ministru svoje polno zaupanje, pričakuje, da se mu posreči v bližnji bodočnosti napraviti pot k miru.

Miklas stavlja nastopni predlog: Odsek sprejema obširna poročila ministra z zadovoljstvom na znanje in priznava njegovo zaslugo, da stremi pri sedanjih razpravah po miru, pri katerem ne zahtevamo aneksij in odsodnin, da pa z druge strani noče opustiti nikakega vitalnega interesa monarhije, marveč jo hočejo gospodarsko in politično zagotoviti za bodočnost. Odsek je sprejel pritrjevalno na znanje izjavo ministra o samoodločilni pravici ukrajinske države in naroda na zasedenem ozemlju in upošteva v polni meri njegov trud za zgradbo samostojne poljske države in udeležbo zastopnikov poljske vlade pri razpravah. Odsek zupa v bodočnosti, ker je minister znova zvesto in nerazdržljivo skupnost z našimi zavezniki označil za temelj svoje politike. Iz teh izjavjanj izreka odsek ministru svoje polno zaupanje, pričakuje, da se mu posreči v bližnji bodočnosti napraviti pot k miru.

Vprašamo skupno višo:

All je pripravljena, preiskati tukaj opisan strelj, kaznovati vojaške funkcijske narje, ki se ga zakrivlja, na datu gospodu Jakiju popolno zadobitje?

Odgovor gospodu Ornigu.

Dne 23. januarja. Ptujski župan Ornič se je nedavno razkoračil, češ, Slovenec, posebno pa načelnik Jugoslovenskega kluba dr. Korošec, ga obrekujemo. On, Ornič, je najboljši človek, nikdar ni niti hudega storil proti Slovencem, skratka, ptujski gospod župan je vseskozi lojaljen, pravčen poštejnik... Mesto odgovora na Ornigovo odprtvo pismo je pač načelničke navesti nekatera, v posebn

mati z naravnost strahovitim povečanjem armad centralnih držav. Naj vrzane entente za merilo tega povečanja 30 ali 50 nemških in 10 ali 20 avstrijskih divizij, pomeni povečanje na zapadnih frontah v naslednjem skločju ¾ milijona mož. Ce reduna ententa k temu že vojne vietnike, ki se vrnejo iz ruskega vjetništva, mora pač računati na nadaljnih 1,600.000 mož. Naj bo na tem resnice karkoli, jasno je, da se tudi Amerika z vso intenzivnostjo pripravlja za pomoč svojim evropskim prijateljem. Kakor v enkratnih državah samo domnevajo, katero pomoč bodo dobile centralne države z vzhoda, tako tudi mi ne moremo natančno vedeti, koliko pomožnih čet bo poslala Amerika. To pa je jasno, da moramo biti pripravljeni na zelo izdatne ameriško pomoč. Se vsakikrat, kadar je bila Amerika zapletena v kakvo vojno, je postavila prav lepe arme. V secesijski vojni so pričele Zedinjene države s 14.000 možmi, že čez eno leto pa so imeli 627.000 mož. po drugem vojnom letu je naraslo število vojske Zedinjenih držav na 900.000 mož. Se boli jasno vidimo energijo Zedinjenih držav na morju. Začetkom one vojne so imeli Zedinjene države samo 42 vojnih ladij s 7600 možmi. Te številke pa so se stalno povečale, tako, da je še tudi ameriško brodovje koncem vojne 671 vojnih ladij, med njimi 71 oklopnic in 37 velikih s težkimi topovi armiranih parnikov. Pri tem je bilo treba, kakor danes, skoro vse ustvariti iz nič. Tudi material je moral severni Amerikanci dobiti večinoma iz lastnega. Na ta način so dvignili svojo poljsko artillerijo od prvotnih 7 na 300 baterij. Tudi zelo dobro konjenico so si ustvarili. Še pred kratkim smo silišali v nemškem časopisu neprosten, da ameriška vojska ne more biti za nič, ker je ustvarjena samo za oči, ker nima izveževalnega Castnera, ker ji primanjkuje to in ono, da ker zlasti ni v Amerikani nobenega vojaškega duha. Tako ponizevanje sovražnika in taka slepitev samega sebe je popolnoma neumestna, ne samo, ker slika vojakom sovražnika, s katerim bo imel opraviti kot manjvrečno, marved tudi ker je pak veliko bolj slavno premagati močnega in ljudskega vojašnika, kakor strahopeta in slabotneža. Glasom dosedanjih poročil bo stala ameriška operacijska armada, dolocene na Evropo, poldruži milijon mož. Del teh čet se nahaja že na fronti, nekaj čet stoji še na vežbališčih za fronto in nekaj jih je še v ameriških vežbališčih v domovini. Transporti čet za Zedinjenih držav v Evropo se vrši v redu. Tudi transport po železnicah z vežbališča za fronto je urejen. V dopolnilu za izgube vsled vojne ima predsednik Zedinjenih držav pravico izvežbat nadaljnje čete in sicer vsako leto po 500.000 mož. Jasno je, da upošteva ameriško armadno vodstvo pri vežbanju svojih čet vse izkušnje in pridobitve svetovne vojne ter je bila v to svrhu poslana posebna ameriška študijska komisija na Francoisko. Na drugi strani pa so poslali Angleži in Francoski inštrukcijske častnike v ameriška taborska v Zedinjenih državah ter sodelujejo tudi pri sestavljanju ameriških divizij. Zlasti močne so ameriške stotnije. Neobičajno številne so raznimi stotnji pridejljene strojne puške. Tudi ima nekota svoje baterije in silna je ameriška artillerija. Pri vsem tem je spoznati, da je ameriško armadno vodstvo izrabilo vse izkušnje vojne in da se ve prilagoditi tudi bojevanju v Jarkih. Isto vidimo pri divizijah z ozirom na te, ki oskrbujejo zvezo med posameznimi oddelki, promet na fronto in promet z živilom. Jasno je, seveda, da brutalno število vojnikov ne storii vsega. Načelje velja tudi v se danji vojni kakovost čet. Toda tudi tu ne gre, da bi kritikomo omalovaževali ameriške čete. Res je, da posamezni mož nima za seboj onih vojnih izkušenj, kakor veliko število vojakov centralnih držav. Videli pa smo in vemo iz lastne izkušnje, da se moremo že vnaprej mislit, da bi bili ameriški vojaki manj vredni. Dokazali so že v secesijski vojni, da je v Ameriki junaštvo ravnotako doma, kakor v drugih državah. Spominjam se le čet Grantovih pred petembriškimi četami. Spominjam se Shermanovega pohoda proti morju. Vse to so stvari, ki bi delale čast vsaki evropski armadi. Zato ne smemo omalovaževati nasprotnika, s katerim bodo imele naše vojske v kratkem opraviti.

Politične vesti.

= Nemško obrambno zborovanje proti slovenskim prenapetostim. Pod tem naslovom naznavajo nemški listi, da se je vršilo v dvorani trgovske zbornice v Celovcu zborovanje nemških meščanskih strank, naperjeno v glavnem proti Slovencem. Predsednik trgovske zbornice Burger se je kar s početka svojega govora zadiral v interpelacijo poslanca dr. Korošca, ki je povzročila znano državno preiskovalno komisijo. Sprejeli so rezolucijo, ki protestira: 1.) Protiv vprašanja Jugoslovenskih poslancev 6. julija l. l. glede nazdevnega preganjanja koroških Slovencev kot novi sunek tujcev proti narodnemu miru v Goriški. 2.) Proti temu, da se označa za sledovanje slovenskih nacionalcev radi nihovega, pred vojno očitnega prijateljstva s Srbijami, katero so sami začrivili, za nemško nacionalno goni. Ravno v jezikovno mešanih delih deželi se je bil dvignil ljudski glas proti huiščakškim Srbofilom. 3.) Proti vsakorini izprenembi v upravi in jezikovni rabi. 4.) Proti enostranskemu postopanju kraljave preiskovalne komisije, katera ne bi smela zaslišavati samo panslavističnih strankarjev, ampak predvsem tudi odlične, z dejavnimi razmerami splošne Nemce in Nemcem prijazne Slovence. — Olavno besedilo na to je imel poslanec Dobernik. Glačnik, posestnik pri Sv. Stefanu poleg Velikovca, je baje izjavil, da za Slovence v deželi je bodočnost samo v zvezl z nemštvom v deželi. Poslanca Nagele in Hofer sta trdila celo, da razcepitev Koroške bi bila v prvi vrsti za posledico, da bi Slovenci izginili. Župan Žerjan je govoril baje kot koroški Slovenec o goničih v deželi. Ko je bila sprejeta rezolucija, je bila poslana nasvetna komisija,

javka, ki zahteva nedotakljivost koroške dežele, ki je poleg narodnega miru med Nemci in Slovenci eden najdragocenejših blagrov koroške prebivalstva. Včasih govore ti Vsenemci, da je Koroška popolnoma nemška dežela, na tem shodu pa so čutili potrebo, omenjati Slovence kot nekak posebno važen del koroške dežele in najeli so celo dva »slovenska« moža, ki sta podajala na shodu izjave o medsebojni sporazuminosti in o veliki sreči, ki čaka koroške Slovence v objemu Nemcev. Nekjaj splošovanja do Slovencev je vzbudila majniška deklaracija vendarle celo med Dobernikovimi ljudimi.

= Knez Bülow o vprašanju zvezze z Avstro-Ogrsko. Z ozirom na članek dunajskoga »Fremdenblatt« je knez Bülow izjavil, da ne verjame, da bi izšel ta članek iz dunajskih oficijskih krogov. Naglaša, da je ravno on v letih 1908/09 kar najkrepkeje podpiral Avstro-Ogrsko in da je ravno on takrat skoval besedo »Nibelungentreue«. Ves čas svojega kancerstva in tudi poprej v svojem diplomatskem delovanju je zvesto stal na strani Avstro-Ogrske. Obrača se proti očitkom z ozirom na njegovo rimske misijo. V Rimu je mogel nastopiti le kot veleposlanik ter je bil kakor vsak uradnik zunanjega urada vezan na naročila centrale. Če »Fremdenblatt« pravi, da je ponujal avstrijsko ozemlje in da ni bil zvest zastopnik, mora to odločno zavrniti. Hotel je prečiči prelom med Avstro-Ogrsko in Italijo ter omejiti to strašno ljudske klanje. Nobenega koraka ni storil in ni govoril o teritorialnih vprašanjih, ne da bi bil v popolnem soglasju z nemško vladom. Gospod Bethman-Holweg je 18. maja 1916. pet dni pred pretrganjem stikov z Italijo v svojem govoru v nemškem državnem zboru navedel vse, kar bi hotela Avstro-Ogrska ponuditi Italiji ter omejiti to strašno ljudske klanje. Nobenega koraka ni storil in ni govoril o teritorialnih vprašanjih, ne da bi bil v popolnem soglasju z nemško vladom. Gospod Bethman-Holweg po pretrganju stikov z Italijo dne 29. maja 1915 izrecno izrekel knezu Bülowu priznanje. Izvajanja »Fremdenblatt« so postavila razmerje med Avstro-Ogrsko in Nemčijo v napačno luč. Treba je storiti vse, da ne pride do medsebojnega nezaupanja. Zato polaga važnost na to, da poduči javnost Avstro-Ogrske o svojem resničnem nazorju ter naglaša, da slej kot prej zastope stališče zvestobe napram zavezniškim.

= Načrti nemške vojaške stranke. Iz Berolina poročajo, da kroži tam neki program vojaške stranke, ki pa ni nič drugega, kakor program takozvane domordne stranke, ki je nemško javno mišljenje že populoma zastrupila. Ta program govorji nekako z nasmehom o samoodločbi na vzhodu, češ, da mora biti ta samoodločba le taka, kakor jo želi aneksiionisti. Na zapadu zahteva ta program aneksijo Brieya, Longvaya in črte ob Mozi do Liega. Da tega programa vojaške stranke kljub Hertlingovemu govoru ni prezreti, dokazuje načrtočnost Ludendorffia in Hindenburga v Berolini, o kateri pravi »Deutsche Zeit«, torej glasilo krajne desnice, da bi bila prišla v Berolin samo zaradi vojaških zadev, kakor to zatrjuje oficijozno sporočilo.

= Trockij o svojih ciljih. »Kölnische Zeitung« dokazuje, da je glavna ovira miru Rusijo doktrinarska zakrnjenost boljševikov. Oficijozni nemški list pravi, da gredo boljševski interes mednarodnega socializma pred interesom Rusije. V potrdilo te trditve navaja »Kölnische Zeit« besede Trockega, ki jih je govoril v seji sovjeta dne 2. decembra. Izjavil je: Mi pri nirovih pogajanjih nočemo toliko braniti celokupnost ruskega teritorija, marveč imamo v mislih ustvaritev velikih zadač socializma, ki so v interesu vsega sveta. V istem članku je pisal petrogradski list »Djelo naroda«, da boljševikom ni v orvi vrsti za to, da sklenejo mir, marveč, da ustvarijo podlago za svoje ideale. To nastopanje boljševikov primerja »Kölnische Zeit« z nastopanjem ukrajinskih delegatov, katerim se laskata, da imajo mnogo več zmista za praktično rešitev vprašanja, kakor boljševiki. List pravi, da se zdi, kakor da imajo boljševiki cilj zavleči pogajanja.

= Slobodna Armenija. Iz poganjani v Brestu Litovskem dosedal še ni razvidno, kaj se bo zgodilo z oznimi teritoriji Turčije, katere so okupirale ruske vojske. Izjava pa iz nekega dekreta sovjeta, ki so ga podpisali Ljénin, Staljin, Bonč, Bruevič in Gorjanov, da so boljševiki že proglašili avtonomijo Armenije. Podlaga te avtonomije je, da se more armenski narod svobodno odločiti, kam hoče spadati. Zato je potrebno, da vse čete umaknejo z armenskih tal, da se vrnejo Armeniji, ki so razprešeni po raznih krajih, da se vrnejo zlasti oni, katere so Turki v času vojne nasilno spravili v notranjost Turške ter da se organizira provizorična vlada. Boljševski poverjenik v Kavkaziji je dobil strogi nalog, da pomaga Armencem v deželi. Poslanca Nagele in Hofer sta trdila celo, da razcepitev Koroške bi bila v prvi vrsti za posledico, da bi Slovenci izginili. Župan Žerjan je govoril baje kot koroški Slovenec o goničih v deželi. Ko je bila sprejeta rezolucija,

= Angleško delavske zborovanje. London, 23. januarja. (Kor. urad) Danes se je tu otvorilo zborovanje delavske stranke. Predsednik Pourdy je v otvoritvenem govoru naglašal, da namenjajo angleško delavško stranko vsej Škofiji,

vedno dieja z neznanjano silo in da bodo industrijski razredi katastrofalni učinek vojne občutili še skozi več generacij. Narodna delavska stranka mora storiti vse, da prepreči, da bi sklenili njih ruskij prijatelji separatni mir s centralnimi državami. Nič ne more biti bolj usodno za demokracijo, kakor tak mir. Nemčija in njeni zavezniški ne morejo več reči, da se bojuje samo za lastno obrambo. Anglija in njeni zavezniški so razglasili, da ne namejavajo uničiti nemškega naroda. S strani Nemčije in njenih zavezniških načinimo namena, da bi sprejeli principe, kateri so izrekli Lloyd George, Wilson in delavska stranka. Zborovanje je sprejelo vse vsem glasovi proti majnemu Števiju glasom Hendersonova resolucije, ki pozivlja vlade zavezniških načinov, da naj podajo izjavo o vojnih ciljih, da naj prispej na konferenco, ki naj se vrši 12. februarja v Londonu in da naj omogočijo udeležbo na mednarodnem kongresu v kaki nevtralni državi, najbolje v Švici. Konferenca se je na to do drugega dne odgovorila.

Za deklaracijo in za politiko Jugoslovenskega kluba.

Izjavi k deklaraciji žena in dekletu v občini Domžale se je pridružilo na posebni poli 290 mož in fantov iz te občine.

Občinski odbor občine Žiri, zbran v seji dne 21. prosinca 1918, pozdravlja stremljenje Njegovega Veliknštva presvitega cesarja Karola I. in Njega Svetosti papeža Benedikta XV. za doseglo splošnega in trajnega miru in se izjavila za deklaracijo Jugoslovenskega kluba z dne 30. maja 1917.

Deklaracijski izjavi nemške vojaške stranke, ki oskrbujejo zvezo med posameznimi oddelek, promet na fronto in promet z živilom. Jasno je, da se mora biti ta samoodločba le taka, kakor jo želi aneksiionisti. Na zapadu zahteva ta program aneksijo Brieya, Longvaya in črte ob Mozi do Liega. Da tega programa vojaške stranke kljub Hertlingovemu govoru ni prezreti, dokazuje načrtočnost Ludendorffia in Hindenburga v Berolini, o kateri pravi »Deutsche Zeit«, torej glasilo krajne desnice, da bi bila prišla v Berolin samo zaradi vojaških zadev, kakor to zatrjuje oficijozno sporočilo.

Deklaracijski izjavi nemške vojaške stranke, ki oskrbujejo zvezo med posameznimi oddelek, promet na fronto in promet z živilom. Jasno je, da se mora biti ta samoodločba le taka, kakor jo želi aneksiionisti. Na zapadu zahteva ta program aneksijo Brieya, Longvaya in črte ob Mozi do Liega. Da tega programa vojaške stranke kljub Hertlingovemu govoru ni prezreti, dokazuje načrtočnost Ludendorffia in Hindenburga v Berolini, o kateri pravi »Deutsche Zeit«, torej glasilo krajne desnice, da bi bila prišla v Berolin samo zaradi vojaških zadev, kakor to zatrjuje oficijozno sporočilo.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Podpisane žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

Slovenske narodne žene in dekleta občine Šoštanj se je v svoji seji dne 20. januaria navdušeno pridružilo izjavljaju, da smo z dušo in srcem za majniško deklaracijo Jugoslovenskega kluba. — Sledi 105 podpisov.

fenar. Sredi 1. 1917. je nastopilo vsele nevega zakona avtomatično sviljanje podpor, ki bi bilo moralno biti izvedeno še mesec uvgusta; v občini našega dopisnika pa do Janes v pretežnem delu slučajev kljub običnim prošnjam občinske pisarne in posameznikov povisanje še ni izvedeno. Da, celo povisanje, ki bi bilo moralno nastopiti po prejšnji, sedaj že pol leta ne več veljavni postavlja, mnogokrat še strankam ni naklojeno. Ljudstvo pa, ki prima ta takšna, da sti težke in hude žrtve, pod tem trpi in trpi vedno večjo škodo. Naše poslanice prosimo, da si ogledajo te razmere ali da po posebnem komisiji prešteže ta skandalozni ured ter ukrepite potrebno na pristojnem mestu. Potem se bodo dognali, da bi zaostanki ne bili mogoči, če bi vsaka v pisarni nastavljena oseba resila in dan samou par slučajev. Naše potrebitnost naj se nikar preveč ne izrabila drugače bomo prisiljeni, še temeljite posvetiti v to neznosno za-nikrost!

V S. Petru pod S. Gorami se je 20. t. m. poročil veleposenski g. Ivan Stadler z gdd. Pepico Augustinčičevu. Bilo je redno!

VII. v vojnega posojila je bilo na Stajerskem podpisane okrog 302 milijonov krov, za 300 milijonov krov več kaže Stega.

V Konjicah se je 19. t. m. namestniški koncipist dr. E. Mayerhofer poročil s hčerkjo tamšnjega zdravniku in župana Berto Kadiunig.

Iz Velenja. Hčerkja tukajnjega lesnega trgovca Marijana Gruber se je porodila v Mariboru z računskega podčastnega Gottfriedom Mraz.

Svečja jabolka zasežena. Namestniška Stajerska je do 31. t. m. zasegla vse pri prodajalcih in producentih se nahajajoče množine svečih jabolk. V tem času se torej ne sme to blago ne kupovati, ne prodajati in ne razpoložiti in tudi ne spraviti na kako drugo mesto. Poslali so torej ne smejajo jabolka niti v množinah pod 50 kilogramov, kar je bilo doštej dovoljeno. Prestopki se bodo kaznevali z globo do 10.000 K ali z zaporom do 6 mesecov. Ta odredba pa se ne tiče prodaje na drobno in na trgu.

100.000 K za vojne dobrodejne namene je podaril rudniški svetnik Maks pl. Guttmann. Izredil jih je v prizerno razdelitev namestniku Claryu. Znesek se ima uporabiti izključno za Stajersko.

Iz Slov. Bistrike. V Gradeu je v belinišču po težki operaciji dne 19. t. m. umrl nadučitelj tukajnjega okoliške Šole Franc Kolletčnik. Bil je sin slovenskih staršev, a je zatajil svoj narod. Star je bil 52 let. Tu je učiteljeval 23 let. — V Egiptu je umrl gostilnik in župan v Zgor. Bistriči Franc Guncer.

Slam za vinogradnike. Vsele pred poštanje deželnega odbora je Stajerska namestnična odredila, da se pri rekviziciji slama treba ozirati na to, da ostane vinogradnikom za povezanje v goricah potreba dobra slama, oziroma da si jo lahko nakupijo, če je nujno. Vinogradniki, ki morajo slamo kupiti, morajo prosliti za tozadenvno na kazio pri deželni centrali za krmila (oddelek za seno in slamo) v Eggenbergu.

Mariborsko pismo.

(Od našega poročevalca.)

V Mariboru, 23. januarja.

Strah pred deklaracijo. V svojem besennem obupu, ki jim ga povrača deklaracijsko gibanje, prehajajo posamni nemčurji fe v nekakr razpoloženje nemškonacionalne steklosti. »Marburger Zeitung« se najbolj trudi, da bi gibanje ustavila in že v svojem denuncijantstvu ne priznala niti celim rodinbam. Sedaj ji je zopet na poti, da se pobirajo podpisi v Po. brežju, Sv. Magdaleni in Studencih, ter grdi radi tega ugledno obitelj Fezliščko. Zopet je zopet pregrava staro laž, da se izrablja pri nabiranju podpisov vero in zahteva po miru in da na sibirnih polah ni izjave za deklaracijo. Onemoglost nemčurške svojosti je najboljši dokaz, da smo v boju proti njih na pravi poti in — da smo jo v živo zadeli.

Besedilo na polah za jugoslovansko deklaracijo. Besedilo na sibirnih polah naših žena in deklet se glasi: »Možje in sinovi, obetajte v brati kravijo dalec proč v bojnih vrstah za domovino in cesarja. Da bili doma, zglasili bi se z dej, ko gre za rodno grudo in naroda bodočnost, enako silno, kakor silno odmeva oranje v njihovih rokah. Tako pa se oglašamo me, slovenske žene in slovenske deklete iz Maribora in predmeti zanje in poleg njih. Samotne zapuščenke ne čuvamo, smo zvest domačega ognjišča, ne redimo le bedne dece in drugih svojcev, temveč prehranjuamo s svojimi znojenji državo. Za to se izjavljamo odkrito in možem enakovredno za deklaracijo Jugoslovenskega Kluba z dne 30. maja 1917. zahvaljujemo se jugoslovanskim poslancem za možati nastop ter jih zaupno prosim, da trdni in neizprosn priporočijo našim junakom lasten dom, deci pa srečnejše dni. To besedilo imata tudi „Strafa“ in „Slovenski Gospodar“. Mariborski nemčurji sedaj vendar ne morejo več trditi, da se besedilo za jugoslovansko deklaracijo zamolčuje in, da naše žene in dekleta skrivomo nabirajo podpis! Slovenska navada nti, po kalemu brožati, kot je navada naših Nemcov.

Pomlad v zim. Zdi se, da hoče postati sredi zime pomlad. Januar se nagiba na koncu, a sneg je že ves skupelj. Popoki na vejah se pridno svetiti, smreka ponekod že kaže prvo, lahno zelenje in po prisojnih rebrin baje že pricenja ponekod poganjati zvonček. Toplotje je čes do 10, 12 in v posebno solničnih legah tudi že 14°. Noči so toplo in lahna sapa veje iz polja duh zemlje, kot sicer marca ali aprila. Zdi se, da je že narava se na glavo postavila. Pa bodo prista velika noč in nič ēdino ne bode, če bodo cveteli takrat mesto vijolič — ledene rože. Kaj nas še čaka?

Cena svinjske masi dosegla je fenomenalno višino. Stranke iz mesta, ki so kupovalo domačo svinjsko maso po deli krog Spielberga, 6 ur severno od postaje, so morale plačevati že kar po 80 K za 1 kg! To se je zgodilo v tistem kraju, koder o slovenskem jeziku ni več govorja. Kaj čudo potem, ce so vse naši begunci, ki so bivali tam okoli, ali na Wagnerjevih dohajalih, popolnoma obubočili in končno dali zadnji kos svojega perila razteči! Pa se pritožujejo naši nemčurji v Mariboru, Ptuju in Celju, kako slab je gre! Le poglejte tješaj! Seveda, ce odpirajo v Gradcu do krv in Iz Grada, se ni suditi, da nastajajo take neznošne razmere.

Ukradeni — kabelski dragevi. Iz Fale proti mestu sem je ob cesti postavila elektrarna Števino kočno druge-

ve, na napojavo lažnih električnih kabljev, ki bi naj vodili električni tok za razsvetljavo. To drogo se v eni sadnjah noček v velikem številu neznan tatje počagali in odnešli. Škoda je seveda tem večja, ker je tak les težko dobiti. So to sadovi tiste miseri, ki je ustvarilo neumisleno gospodarstvo hotove vrste ljudi. Mislimo, da bodo to drogo se najpreje našli tu v mestu, ker tu vlaža pač najhujše pomanjkanje kuriva. Svetujemo naši občinski upravi nujno, da pomogni mestno stražo in v bodoče zastrazi vsak tak kol — z enim poljcem.

Češko ljudsko vseučilišče.

Vsi češki časniki iz Prage. Brana in tudi vse lokalni listi, so prinesli ob početku novega leta posiv, ki so ga podpisali najuglednejši možje na češkem političnem, umetniškem in znanstvenem polju, predsednik Češkega sveta Fr. Staněk, pisatelj Alojzij Jirášek, predsednik Svaza čeških bank dr. J. Preis, rektor akademije umetnosti M. Svabinský ter trije rektori čeških visokih šol v Pragi in Brnu. Oklic pozivlja vse Čehe brez razlike strank na prispevanje za fond za osnivanje češkega ljudskega vseučilišča. Oklic pravi med drugim: »Kar storimo za izobrazbo ljudstva, storimo za sebe, za dobrodošnost svojih otrok in vnučkov. Češko vprašanje je vprašanje izobrazbe ljudstva. Izobrazba in dvignjenje moralnosti da ljudstvu nepremagljivo silo in nezljivo moč.«

Tako stopa češki narod v novo leto 1918. Krvavi masakri niso mogli udusiti ustvarjajoče silo češkega naroda. Notranja sila naroda se je očitala ob zunanjem pritisku. Češki narod je v par dneh od novega leta sema osnoval društvo Češki Srdec za rezivitev čeških sirot. »Sokol« ponosno razprostira svoja krila, češka narodna šolska jednota, se kreplja razvija v gospodarska podjetja podpirajo ne le vse te narodne in kulturne institucije, marved podpirajo tudi potrebne amnestiranice in pospešujejo ljudsko načrtno in tako pomagajo dvigati nivo kulturnosti in hravnosti češkega naroda.

Dne 12. januarja t. l. so v Rotterdamu v nevtralni Nizozemski otvorili ljudske vseučilišča, in danes, sred vojne, vidimo Čehe, kako si hočejo osnovati enako visoko Šole.

Eden najoddilčnejših in najmarljivejših mož na polju narodne omike, prof. dr. Anton Uhlíř, mi je podal za vas list o ideji ljudskih vseučilišč telesne podatke: Dočim omejuje vseučilišče svoje delovanje na dajočstvo, ki se more izkazati z gotovo stopnjo izobrazbe ter vzgaja mladino za višje poslove in za birokratske socijalne činitelje, hodiči ljudske vseučilišča zaneseti višjo načrtno in tam poizvedovalo o svoji mati. Na koncu zidu vojašnice sta zadele dečka v nekega vojaka, ki je kopal samo. V bližini pa je lezala zakrita umorjena Karolina Bassa. Dečka sta zakričala, vojak pa je zvezel. Vsa stvar je bila takoj naznajena vojaški sodniji, ki je nemudoma uvedla preiskevanje in aretilarje nekoga 20. letnega prostovoljnega streliča Antona Petroviča, nekje s Stajerskega doma. Deček namreč je trdil, da je spoznal v Petroviču enega človeka, ki je govoril s materjo in ki je kopal jamo. Vojaška preiskevanje je bila hitro končana in aretilarji je stal 23. t. m. že pred vojaško sodnijo, obtožen roparskega umora. Petrovič je prvočno tajil, da prav niti ne pozna umorjene ženske, pozneje pa je pripovedoval, da je govoril s Bassom nekaj nekdanjega nakupa moke, jo peljal v vojašnico, ali da on ni niti krv umora, marved je pustil žensko samo z nekim Šoferjem, ki je imel ono moko na prodaj. Dostavil je, da mu je dal Šofer 350 K in mu ukazal, da naj molidi. V sodni dvorani je deček Ermin prav odločno zatrdir, da spozna v Petroviču enega moža, ki je govoril s pokoljno materjo in je peljal v vojašnico. Sodni dvor je pokončani razpravi proglašil, da je razsodba sklenjena, ali dokler ne bo potrjena v zimski vojaški sodnički zakonov, ne bo objavljena. — Petrovič, ki je star 19 let in pol, je obsojen na 18 letno ječo. — Edinstvo dostovira k poročilu: Pripomniti bi bilo, da je morile Štajerski nemškutar iz pašačke slavnega ptujskega peka in župana Orniga. Z ozrom na zlobne opombe v poročilih tukajnjih italijskih listov parla sloveno, moramo to pribiti in objektivizirati vsako skupnost s takimi Slovenci, ki so svoj živ dan nemškutarji, a bljih hoteli zopet poslovnosti, kakor hitro postanejo — zlодinci. Naij je le ima na veste, kjer si jih je vzgojil, in imenovati.

V begunškem taborišču v Vagni je bilo lani rojenih 184, umrlo je 606 oseb, po rok je bilo 33. 1. januarja 1917. je bilo v barakah 17.692 beguncev. 1. januarja 1918. pa 11.574. Vračajo se domov in pa umirajo.

Strajk civilnega delavstva v Pulju. Strajk trajal daleč. Cetrtek je potekel čisto mirno. Delavstvo je sklenilo strajkat do prihoda poslanca Domesa in Oliva, ki sta menda dosegli v zimski včeraj v Pulju.

Hedwiga Močnik †. V Pulju je umrla Hedwiga Močnik †, voditeljica tamkajšnega ženskega sokolskega oddelka.

Istrska županstva, 25 po številu, so zborovala v Kozini v četrtek v glavnem radi aprobacije. Sprejela se je tozadenvna rezolucija.

Po vsej dolžbi vojne nezre. Kamor koli na bivšem gorilisku bojnišču stopila ljudje, povsod se sagnede nezre. Pred kratkim so bile tri boginje iz Gradiste ob Ščit, ki bivajo sedaj v Trstu, pogledat domov. Vrnile so se vse tri precej ranjene, ker je v hiši v katero so sedaj vstopali, nekaj razstreljeno. — V Ronkih je eksplodiral šrapnel in tekoči ranil 60letnega Ivana Va. nutija in 14letnega njegovega sina. Ranjena sta na rokah in obrazu. Oba ostaneta alepa.

Tativna na koledovetu v Divači. C. kr. poštno in brzovojno ravnateljstvo v Trstu razglasila: Dne 2. decembra 1917 je bil ukraden na koledovetu v Divači in vozač Železniške pošte v Divači — Puš — vrednost 3000 K. Strelci so se sedaj ne mogli priti na sled. — Z ozrom na občutno škodo, ki je bila vsele tativne povzročena erjeru, se razpisuje s tem v smislil odloka c. kr. govorstva ministrstva za dne 17. januarja 1918 st. 1522/P 1918 v svrhu, da se ukrade, na vrednost, ali pa del te vrednosti zopet najde, nagrađa 18 odstotkov za najdeno vrednost z opombo, da si pridrži postna uprava pravico, da prizna oziroma razdeli to nagrađo po lastnem preudarku in izključi vse pravne poti.

Roparski umor v Trstu. Pred par dnevi smo poročali, da je nekaj mladi vojak zabil 40letnega Karoline Bassa v veliko vojašnico, češ, da je bilo prodal 35 kg moke po 6 K. Še nje še njeni petnajstletni sin Ermin in nekaj drugih žensk v vojašnici, katerih pa vojak ni hotel pustiti v vojašnico, marved je moral z njim samom omenjeni Bassa, kateri pa je vedel, da mora imeti s seboj precej denarja za nakup moke. Ker le ni bilo Karoline Bassa v vojašnici, je še sam in ona ženska domov, mislec, da je mati morda neopatenega oddila iz vojašnice in je že doma. Ker je doma ni bilo, je še dečko drugo jutro z nekim svojim tovarišem v vojašnico in tam poizvedoval o svoji mati. Na koncu zidu vojašnice sta zadele dečka v nekega vojaka, ki je kopal samo. V bližini pa je lezala zakrita umorjena Karolina Bassa. Dečka sta zakričala, vojak pa je zvezel. Vsa stvar je bila takoj naznajena vojaški sodniji, ki je nemudoma uvedla preiskevanje, da je razsodba sklenjena, ali dokler ne bo potrjena v zimski vojaški sodnički zakonov, ne bo objavljena. — Petrovič, ki je star 19 let in pol, je obsojen na 18 letno ječo. — Edinstvo dostovira k poročilu: Pripomniti bi bilo, da je morile Štajerski nemškutar iz pašačke slavnega ptujskega peka in župana Orniga. Z ozrom na zlobne opombe v poročilih tukajnjih italijskih listov parla sloveno, moramo to pribiti in objektivizirati vsako skupnost s takimi Slovenci, ki so svoj živ dan nemškutarji, a bljih hoteli zopet poslovnosti, kakor hitro postanejo — zlodinci. Naij je le ima na veste, kjer si jih je vzgojil, in imenovati.

Na vsej dolžbi vojne nezre. Kamor koli na bivšem gorilisku bojnišču stopila ljudje, povsod se sagnede nezre. Pred kratkim so bile tri boginje iz Gradiste ob Ščit, ki bivajo sedaj v Trstu, pogledat domov. Vrnile so se vse tri precej ranjene, ker je v hiši v katero so sedaj vstopali, nekaj razstreljeno. — V Ronkih je eksplodiral šrapnel in tekoči ranil 60letnega Ivana Va. nutija in 14letnega njegovega sina. Ranjena sta na rokah in obrazu. Oba ostaneta alepa.

— Iz finančne službe. Komisarija finančne straže I. razreda Ignac Lufar in Alojzij A. Mellini sta imenovani za vikarja komisarija finančne straže v 9. činu. Raz. in višji resipent Anton Weble za komisarija finančne straže.

— V 6 urah z Dunaja v Trstu. Vladni komisar v Trstu se je v nekem pisumu do dajalca izvračal za novo Železniško pošto v Divači — Trst, ki bi šla z Dunaja preko Aspanga in Ptuja, Celja, Ljubljane in Vrhniko do Trsta. Železniška bila dvočlena glavnica Železniške pošte v Divači. — Krajsko društvo za podpisovanje vejnega posojila na Kranjskem v Ljubljani. Komisarija finančne straže I. razreda Ignac Lufar in Alojzij A. Mellini sta imenovani za vikarja komisarija finančne straže v 9. činu. Raz. in višji resipent Anton Weble za komisarija finančne straže.

— Krajsko društvo za podpisovanje vejnega posojila na Kranjskem v Ljubljani. Komisarija finančne straže I. razreda Ignac Lufar in Alojzij A. Mellini sta imenovani za vikarja komisarija finančne straže v 9. činu. Raz. in višji resipent Anton Weble za komisarija finančne straže.

— V 6 urah z Dunaja v Trstu. Vladni komisar v Trstu se je v nekem pisumu do dajalca izvračal za novo Železniško pošto v Divači — Trst, ki bi šla z Dunaja preko Aspanga in Ptuja, Celja, Ljubljane in Vrhniko do Trsta. Železniška bila dvočlena glavnica Železniške pošte v Divači. — Krajsko društvo za podpisovanje vejnega posojila na Kranjskem v Ljubljani. Komisarija finančne straže I. razreda Ignac Lufar in Alojzij A. Mellini sta imenovani za vikarja komisarija finančne straže v 9. činu. Raz. in višji resipent Anton Weble za komisarija finančne straže.

— Krajsko društvo za podpisovanje vejnega posojila na Kranjskem v Ljubljani. Komisarija finančne

Gospodarstvo.

— Britka resnica o lanskem letini. Naše prehranjevalno gospodarstvo je bilo prve meseca po žetvi polno lahkomisljeno in domišljavočno. V takezvalih „merodajnih“ krogih se je govorilo o dobri letini, ob ljubljajočem polno raciju moke in namigovalo celo, da se bo koléina kruha znatno zvišala. In ker smo imeli tako vsega dovolj, so objubili tudi pivovarnam 8000 vagonov jedrmena. Na svarilni kmetovalcev, ki so po udarjali si slabo stanje zemlje in veliko sušo, se ni nihče osiral. Ob zeleni mizi so vedeli vse bolje in so izračunali tak rezultat žetve, da se le spēšega ni moglo misiliti. Ali že meseca novembra se je pokazalo, da ni vse tako sijajno, meseca decembra še odčinejše in sedaj v januarju nam je položaj jasen. Ministerialni svetnik dr. Löwenfeld je pred par dnevi izjavil: »V javnosti se je vprašalo, zakaj moramo tako zgodaj značiti kuto moke. Zetev pšenice in rži je bila srednje dobra, jedrmena in ovsja je bila načravnost katastrofalna.« K temu pride odpad galiskih predelkov. Do prvega tedna meseca januarja 1918. se je porabil za splošni konsum: pšenice 1 milijon 900 tisoč metr. skih stotov proti 2 milijonom lanskemu letu. Rži 2,200.000 metrskih stotov, ravno toliko kakor lani, jedrmena pol drugi milijon proti trem milijonom lanskemu letu. Tako je z domaćim pridekom. Kaj pa z dovozom? Ne

Bosnija, ne Ogrska ne prispevata. Zato meni dr. Löwenfeld: »Mi imamo samo negotove postavke v našem gospodarskem načrtu. Romunija je aktivna postavka, ki se bo, upajmo, meseca marca in aprila boljše obnesla, kakor doslej. Tudi iz Ogrske moremo računati na dovoz, ali ne vemo ne kdaj in ne koliko. Končno so prisile mirovne razprave in pojavila se je nova postavka: Rusija. Ker se pa razprave zavlačujejo, zato je tudi ta postavka še negotovata.« Spoznanje o negotovih postavkah prihaja prece pozno in nam zopet enkrat kaže v jasni luči naše državno prehranjevalno gospodarstvo.

Darila.

Za goriške begunce. C. kr. okr. sodnija na Vrhniku je poslala Posredovalnicam za goriške begunce, iz neke kazenske poravnavi 19 K 77 v. Presrečna hvala!

Za goriške begunce. C. kr. okrajna sodnija Tolmin je darovala Posredovalnicam za goriške begunce 20 K iz neke kazenske poravnavi U 7/18.

Družba sv. Cirila in Metoda je nakazala narodna čitalnica v Črnomlju 200 K l. s. kot pokroviteljnino s željo, da bi tudi drugi zavodi in korporacije po svojih močeh podpirale našo solško družbo. — Moška C. M. podružnica v Mariboru je poslala 42 kron iz nabiralnika v Narodnem domu. —

Ob odhodnici Železnice Goloba je nabralo veselo društvo v Šinkovi gostilni v Srednji Ščit za C. M. D. 60 K 70 v. — C. M. D. sta poslala gg.: Štrečko Verlič 5 K in Hinko Ščit 10 K namesto venca rajnemu France Ščitu. — G. Ivan Taufer iz Zagorja ob Savi je poslal 50 K, katere je nabral v gostilni g. Robava v Šmartnem pri Litiji v družbi, katera ni hotela nemško govoriti. — Podružnica v Krškem je poslala: 40 K dar neimenovanem ob prilikli zaroke in 1 K gđ. Cirarjeva za hlebček kruha. — Omizje v gostilni Grčarja v Zagorju ob Savi je nabralo za C. M. D. 37 K valed dražbe stare lesene zlice. — Gospod poročnik Ivan Kristan je nakazal C. M. D. 10 K zgubljene stave. — Vašem dobrotnikom C. M. D. iskre, na hvala!

Upravnštvo naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Eliza Gnezda iz Gradca 50 K 15 v. nabranob ob prilikli poroke g. L. Širca, trgovca v Dutovljah z gđ. M. Gnezdu iz Unca, ob prilikli začasne odhodnice g. post. nač. Kocijančiča zbrali zavedni Postojčani 51 K, slovenski in hrvaški begunci v Steinklammu zbrali ob prilikli glasovanja za majniško deklaracijo 460 K, jugoslovanski prostovoljci v enoletniški šoli v Slov. Bistrici 48 K 10 v., narodna mladina v Ljubljani nabrala 120 kron in slov. častniška družba v Gradcu 71 K. Skupaj 800 K 25 v.

Za »ospele slovenske vojake v Odi Henleinmu v Gradcu«: Marija Werli iz Cerknica 20 K, Rajko Luckman iz Ljubljane 20 K, mesto venca umrlemu Karolu Rozmanu in »Neimenovan trgovcu« 40 K dobitnej provizije. Skupaj 80 K.

Za »Ciril - Metodovo družbo za Istro«: Jugoslovanski prostovoljci v enoletniški šoli v Slov. Bistrici 26 K 70 v.

Za »Slovensko Matico«: Slovenska častniška družba v Gradcu 19 K in Rudolf Pevec, veletržec v Mozirju 100 K ustanovnine. Skupaj 119 K.

Srčna hvala!

Pristopajte k »Slovenski Matici!«

Clanarina 4 K, ustanovnina 100 K.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. januarja: Josip Kopač, reje nec, 15 mesecev, Opekarška cesta 14. Dne 22. januarja: Alberta Jeločnik hči posojilniškega tajnika, 6 tednov. Pred škofijo 13. — Terezija Živic, zidarjeva hči, 10 mesecev, Gospodarska ulica 3. — Alojzij Markovič, sin invalida, 5 mesecev, Karlovačka zemlja 21.

Dne 23. januarja: Lucija Makarovič, hčirka 73 let, Radeckega cesta 9. — Ana Cesar, sprevidnikova žena, 30 let, Kmetijska ulica 141. — Josip Kobal, posestnik sin, 21 let, Radeckega cesta 9. — Ninoslav Potokar, sin višjega posnegega uradnika, 10 let, Slovenska ulica 14.

Dne 24. januarja: Marija Debeljak, gostja, 83 let, Karlovska cesta 7. — Antonij Schlegel, hčirka, 56 let, Radeckega cesta 9. — Alojzij Furlani, meštarjev sin, pol leta, Sv. Florijana ulica 17. — Pavel Velkavrh, trgovec z moko in posestnik, 67 let, Rimška cesta 3.

V deželnini bolnišnici: Dne 19. januarja: Marija Kočar, posestnikova hči, 21 let.

Izdajatelji in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Prodaja se
hiša z vrtom.

Naslov pove upravnštvo »Slov. Nar.«

Odda se hišev
za 5 konj s 1. majem. Kolodverska ulica 7. 381

Kupim dobro ohranjen
pisalni stroj z vidno
pisavo. Piseme ponudbe na Valentijn
Taljet, Graševu. 390

Kuharica in sobarica
se takoj sprejemeta proti dobrni
plači. 369

Koncipijenta
z nekaj prakse išče dr. Ign. Malenčič, odvetnik v Črnomlju, sedaj
avtor Zagreb, Bogovičeva ul. 7. 351

Sprejemem v vseh domačih delih iz-
urjeno, samostojno, stalno

Služkinjo ki je vajena otrok. Plača dobra Vstop tako
ki po nekaj letih. Ponudbe pod »Urna
395« na upr. »Slov. Naroda«. 395

Stalno v Ljubljani bivajoč gospod išče
za 15. februarj ali 1. marec pri bol. Ši-
rodbini **mesečno»sobe** s popolno hrano in oskrbo proti do-
bremu platiču. Ponudbe s ceno na
upravo »Slov. Naroda« pod »Urno/395«. 238

Lesena, letna in telesna
okna in vrata

prodaja A. Pollak, Kranj; 18. 251

Kupi se les
zagani in tesani vsake vrste.
Ponudbe na F. Pinhovsky, Nad
lipem 4, Zagreb. 382

išče se LOKAL
na prometnem kraju v Ljubljani.
Ponudbe na Josipa Val, Gra-
dišče 7. 389

Lepa mehovana soba
s posebnim vhodom in električno raz-
svetljavo se odda takoj solidnemu
gospodu. Številka ulica 22, L. nad-
strejje, levo. 392

Nisem plačnik za dolgo-
na moje ime — ki jih napravila
moja žena Vilhelmina Blažek.
337

Jožef Blažek,
strojvodja, Ljubljana

Gospodje in dame
zaslužijo lahko 50 Kron in več na-
dan z lahko prodajajočim se blagom
Natančne oferte na tvrdko Johanna
Büller, Linc a D, Kreuzengasse 24.

Prodaja se več tisoč zarezane
strešne opeke tudi proti zamenjavi.
Ponudbe na poštni predaj st. 54, Ljubljana. 339

Zahvala.

Za obilne dokaze odkritega sočutja povodom smrti
naše prejube, nepozabne mame, tačke, sestre, tete, svakinje,
starje mame, gospe

Helene Zeball
posesnice

izrekamo tem potom vsem našo naiprirsnejšo zahvalo.
Osobito pa se zahvaljujemo preč. sl. duhovščini, ga-
silnemu in reševalnemu društvu, bratovščini Sv. Jožefa, pri-
jateljem, prijateljicam in soloh vsem, kateri so nepozabno
na njeni po-lednjini poti spremili.

V KRAJNU, dne 24. prosinca 1918.

393

Zahvalječ estali.

Velika senzacija v RINO CENTRAL v dež. gledališču.

Sobota 26., nedelja 27., ponedeljek 28. januarja 1918.

Največja filmska senzacija!

Podmorskičolnina morje!

Nobena senzacijska drama ne učinkuje tako napeto zanimivo kot
»Podmorski čolni na morjek«

Pretresujoče vpliva vsak del filma, ki je fotograf, nekaj izrednega

Straža ob stalni mizi.

Izvrstna veseloigrta.

Prve predstave vsak dan pristopne tudi mladini.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

• Delniška glavnica 10,000,000 kren. •

6

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,500,000 kren.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
= proti ugodnemu ob izstavljanju.

Kupite in predajte vse vrste vrednostnih papirjev, finančna uradna dohava in dovoljuje
aprovizacijske kredite.

Kavni nadomestek L a

„AIDA“

pralni prašek

„ADRIA“

dišave ter vse drugo Specerijsko in
kolonialno blago dobi se vedno pri
Filiju Šibenik, Zagreb. Številski trg 1. 310

iz preste roke se predaj ob
glavni cesti lik klovidoraležela

• **hiša** •

v kateri so 4 obrti z 25 prostori.
Ponudbe pod »prosta volja
283« na upr. »Slov. Nar.« 283

... **Kupi se hiša ...**

v prometni ulici mesta Kamnik eventuelno zamena za svojo nekdano Budnarjevo. **Kupi se** tudi voz za prepeljavo
potnikov. Alojzij Gerar v Lukovici.

Kavni nadomestek L a

„AIDA“

pralni prašek

„ADRIA“

dišave ter vse drugo Specerijsko in
kolonialno blago dobi se vedno pri
Filiju Šibenik, Zagreb. Številski trg 1. 310

iz preste roke se predaj ob
glavni cesti lik klovidoraležela

• **hišo ali vilu** •

v rednini največ 40.000 K. Hiša je
lahko tudi na periferiji, a vendar v
blizini kakšne prometne ceste, 5 minut od
klovidor, canjeno 16.000 K. Več se
izve pri Fazi Tožak, Sv. Jakob
trg 5, Ljubljana. 362

Še ena lična

yila na Bledu

so takoj prodaja radi odpotovanja.
Blizu jezera, popolna oprava za eno
nadstropje, voda, sadno dreve, 2 ve-
randi vse kakor novo za 24.000 K.
Ponudbe pod »A. B. 31/370« na upr.
»Slovenskega Naroda«. 379

Kavni nadomestek L a

„AIDA“

pralni prašek

„ADRIA“

dišave ter vse drugo Specerijsko in
kolonialno blago dobi se vedno pri
Filiju Šibenik, Zagreb. Številski trg 1. 310

iz preste roke se predaj ob
glavni cesti lik klovidoraležela

• **hiša ali vilu** •

v rednini največ 40.000 K. Hiša je
lahko tudi na periferiji, a vendar v
blizini kakšne prometne ceste,

Stanje vlog koncem novembra 1917 ca. K 200,707,065-70.

Glavnica K 40,000,000.—

Podružnica
v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Financiranje vojaških dobav. ::

Vsakovrstne bančne transakcije.

Srečke c. kr. avstr. razredne loterije.

:: Krediti za aprovizacne nakupe.

Nakazila vojnim njenitnikom.

Rabiljene
steklenicemineralnih voda, vina, konjaka,
šampanska od 1/2 — 1/10 litra kupi
na vagonu po 5000 in 10,000 kgA. Kohn, Praga, Karlin,
Rokycan ulica 15.

10 ali več poštih in marljivih

... ROBBIN ...

dobi posla na veleposestvu Vitanje, želeniška postaja Celje ali Konjice, Štajersko. Vsaka rodbina dobri stanovanje, drva, kos zemlje za krompir in zelenjavno, mesečno 60 litrov mleka, 4 kg meso, moko po predpisu, plačo po dogovoru. Ponudbe slovensko, hrvatsko ali češko, istotam da takoj sprejemate gospodarski pažnji (Span), ki je vseh pojedelskih del več in se more najbolje izkazati z izpeljevali. Kje, pove uprava Slov. Naroda.

Srbečica, hraste, izpuščaji

Izginejo kar najhitrejše po uporabi „Dr. Flescha originalne rujsavega mazila“. Brez duha in ne može. Mali tonček K 2-30, veliki K 4—, družinska porcija K 11—.

Dr. E. Fleschs Kronen-Apotheke (Györ), Raab Ogrska.

Zapirajte!

Ravnokar došlo

več tisoč dvanaestéric raznovrstnih visečih ključavnic

(Vorlageschlösser).

Maks Cernak, Ljubljana, Gradišče 7.

Več tesarjev in mizarjev

proti dobremu platičlu sprojmo ATTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica št. 11.

175

Sprejme se več

... vrtnar ...

obenem vinar, tudi invalid za trajno službo. Za hrano in stanovanje se boste skrbeli. Kje, pove upravnost Slov. Naroda.

317

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih pisem na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

4467

Dr. A. Rixa kreme za prsi garantirano neškodljivo za vsako starost, zanesljiva uporab. Rabi se zunanj. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajo lekarnari, dvorne parfumerije itd. Poizkusna puščica K 5—, vellika puščica, zadostna za uspeh K 10—. Razpoljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX, Lekierergasse 6/E.
Zaloge v Ljubljani: drog. Konc in „Adrija“. Zaloge v Mariboru: lekar. Schulzengel, Mar. pom. In part. Noltra. V Trstu: Prof. Andreuzzi, Corso 5.

Prva kranjska medicinalna drogerija

parfumerija, fotograf. manufaktura ltd.

Oblast. koncesjonirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.

ANTON KANC

Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpolago.Priporočamo špecialno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše KOSTUME Tag Najnovejša

BLUZE : Plašče, jope, Zalne — domače obleke Perilo, čepice, športne klobuke in steznike.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pečilja na izbiro tudi na deželo.

Največja slovenska hranilnica !

Mestna hranilnica ljubljanska

LIJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog . . . . . K 66,800-000-
nipoščenih in občinskih posejil . . . . . " 27,600-000-
rezerviranih zaklada . . . . . " 2,500-000-

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

40

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Ehanilnica je popolnoma varna in stoli pod kontrole

c. kr. deželne vlade.

Za varčanje ima vsejane hčne domače hranilnice.

Pesoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4%, obrestim pa proti najmanj 1%, oziroma 1 1/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustavljeno

Kreditno društvo.

Podružnica Ljubljana.

Delniška glavnica: K 12,000,000.

JADRANSKA BANKA

SPREJEMA: Vloge na knjizico in jih obrestuje po čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

Centrala:
Trot.
Podružnice:
Dubrovnik
Dunaj
Kotor
Metković

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Telefon št. 257.